



Sateenkaaren alla - Nuorten kokemusten kuuleminen

Tiia Riikonen

2024 Laurea





Laurea-ammattikorkeakoulu

Sateenkaaren alla - Nuorten kokemusten kuuleminen

Tiia Riikonen
Sosionomi (AMK)
Opinnäytetyö
Marraskuu, 2024

Tiia Riikonen

Sateenkaaren alla - Nuorten kokemusten kuuleminen

Vuosi

2024

Sivumäärä

34

Sekä kansainväliset että suomalaiset tutkimukset kertovat sateenkaarinuorten kärsivän enemmän psykologisista ongelmista, kuten masennuksesta, ahdistuksesta ja itsetuhoisista ajatuksista verrattuna hetero- ja binääriseen sukupuolinormeihin kuuluviin nuoriin. Lisäksi sateenkaarinuoret kohtaavat muita nuoria enemmän syrjintää, seksuaalista häirintää ja väkivaltaa. Turvalliset tilat ja mahdollisuus vertaistukeen ovat kriittisiä sateenkaarinuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja tasa-arvon lisäämiseksi yhteiskunnassa.

Opinnäytetyössä luotiin palautelomakkeen sateenkaarevan nuorisotilan ArcoKerava kävijöille. Lomakkeen tarkoitus oli kerätä nuorten kokemuksia ArcoKeravasta ja auttaa sen toiminnan kehityksessä. Opinnäytetyön yhteistyökumppaneita ovat ArcoKerava, Keravan kaupunki ja sen nuorisopalvelut, Keravan kaupunginkirjasto ja MLL Onnila.

Tutkimuskysymykset ovat: Miten nuoret kokevat ohjatun toiminnan ja erityisesti haluavatko he enemmän osallistua sen järjestämiseen? Kokevatko he, että voivat vaikuttaa toimintaan/ohjelmaan illoissa? Kokevat nuoret olonsa turvalliseksi ja tervetulleeksi? Ovatko ArcoKeravan tilat toimivat tarkoitukseensa ja miksi on tärkeää olla sateenkaarevia tiloja?

Opinnäytetyön tutkimusmenetelminä toimivat määrällinen eli kvantitatiivinen tutkimus ja asi-antuntijahaastattelu. Määrällinen tutkimus osio oli anonyymi, sähköinen kyselylomake, joka tehtiin ArcoKeravalle hyödyntäen Microsoft Forms-kyselypohjaa. Lisäksi sähköpostihaastattelu ArcoKeravan perustamisesta alkaen mukana olleen työntekijän kanssa.

Sekä kyselyn tulokset että aiemmat tutkimukset nostavat esiin nuorten kaipuun vertaistukeen sekä hyväksyvien aikuisten läsnäoloon. Lisäksi on selvästi edelleen tarvetta tiedonjakoon ja ammattilaisten kouluttamiseen seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin liittyvissä asioissa ja heidän kohtaamisestaan.

Asiasanat: nuorisotila, seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt, sateenkaarinuoret, asiakaslähtöisyys

Tiia Riikonen

Beneath the Rainbow - Hearing the experiences of the youth

Year

2024

Pages

34

Both international as well as Finnish studies have shown that LGBTQ+ youth suffer more from psychological issues like depression, anxiety, and thoughts of self-harm in comparison to youth belonging in hetero- and binary gender norms. Moreover, LGBTQ+ youth face more discrimination, sexual abuse, and violence than other young people. Safe spaces and the opportunity for peer support are critical for the advancement of the wellbeing of LGBTQ+ youth, as well as increasing equality in society.

A feedback survey was created for the visitors of ArcoKerava, an LGBTQ+ youth space. The purpose of the survey was to collect young visitors' experiences of ArcoKerava and use them to develop the space further. Partners of this thesis were ArcoKerava, the City of Kerava and its youth services, Kerava City Library and MLL Onnila.

Research questions for the thesis were: How do the visitors feel about the organized activity, and do they want to participate more in the organization process? Do they feel like they are able to participate in the planning process of the activities/meetings? Do the young visitors feel welcomed and safe in ArcoKerava? Are the facilities of ArcoKerava appropriate for their use and why is it important to have LGBTQ+ specific spaces?

The research methods for this thesis were quantitative research and expert interview. The quantitative part was an anonymous, electric survey form made with Microsoft Forms. In addition, the expert interview was conducted with a person who has been working at ArcoKerava from the beginning.

Both the survey results and previous studies bring the need for young people to have peer support and the presence of accepting adults to light. In addition, there is a clear need for information sharing and professional training on sexual and gender minority issues and how to professionally help meet the needs of LGBTQ+ youth.

Keywords: youth center, sexual and gender minorities, rainbow youth, customer-oriented approach

Sisällys

1	Johdanto	7
2	Nuorisotyö ja sateenkaarinuoret.....	7
2.1	Sateenkaarevuus	8
2.2	Sateenkaarinuoret	9
3	Asiakaslähtöisyys ja vuorovaikutus	11
4	Aiempiä tutkimuksia.....	12
5	Toimeksiantaja.....	14
6	Opinnäytetyön tavoite ja tutkimuskysymykset	15
7	Tutkimus- ja tiedonkeruumenetelmät	15
8	Analyysi	18
9	Tulokset.....	19
10	Pohdinta ja johtopäätökset	23
	Lähteet	25
	Kuvat.....	28
	Liitteet	29

1 Johdanto

ArcoKerava on Keravan kolmen vuoden kehityshanke, jonka tavoitteena on kehittää sateenkaarinuorten hyvinvointia ja mielenterveyttä. Sen toimitilat ovat Keravan kaupunginkirjaston Satusiivessä ja olen itse toiminut Arcossa vapaaehtoisena aikuisena sekä suorittanut osan asiakastyönharjoitteluani siellä. Arco tuntuikin luontevalta yhteistyökumppanilta, kun aloin työtämään sateenkaarinuoriin ja nuorten hyvinvointiin liittyvään opinnäytetyötäni. Lähestyin Arcon hankekoordinaattoria aiheeni kanssa ja hän ilmaisi tarpeen helposti saavutettavissa olevalle palautelomakkeelle nuorille kävijöille. Kävijäpalaute on tarpeellinen osa toiminnan arviointia ja tämä rajasi opinnäytetyöni aiheen.

Opinnäytetyöni tarkoitus on selvittää nuorten kokemuksia Arcosta: kokevatko he olonsa tervetulleeksi ja turvalliseksi? Kokevatko he pystyvänsä vaikuttamaan Arcon toimintaan ja onko se heille mielekästä? Onko nimenomaan sateenkaarevalle nuorisotilalle tarvetta ja miksi, jos on?

Opinnäytetyön yhteistyökumppaneina toimivat Keravan kaupunki, Keravan nuorisopalvelut, Keravan kaupunginkirjasto, Mannerheimin lastensuojeluliiton Onnila Kerava sekä ArcoKerava. Onnila Kerava tuottaa maksutonta ja avointa toimintaa lapsille sekä lapsiperheille myös Keravan kaupunginkirjaston tiloissa ja Onnilan koordinaattorit ovat usein myös ArcoKeravan illoissa mukana. Tutkimuslupa on haettu Keravan kaupungilta. Hyödynnän työssä määrällisen tutkimuksen menetelmiä, asiantuntijahaastattelua sekä aiempaa kirjallisuutta ja tutkimuksia aiheeseen liittyen.

2 Nuorisotyö ja sateenkaarinuoret

Nuorisolaki (1285/2016) määrittelee nuoren alle 29-vuotiaaksi. Lain tavoitteena on muun muassa edistää nuorten osallisuutta, tukea kasvua ja edistää nuorten tasa-arvoa sekä yhdenvertaisuutta. Laki määrittelee valtion ja kuntien vastuut nuorisotyössä sekä -politiikassa. Nuorisotyö keskittyy nuoren kasvun ja itsenäisyyden tukemiseen sekä vahvistaa nuoren osallisuuden kokemusta, kun taas nuorisopolitiikka on monen eri hallintoalan kokonaisuus, joka vaikuttaa nuorten toimeentuloon, kasvuympäristöön, terveyteen sekä kulttuuriin ja koulutukseen. (Opetus- ja kulttuuriministeriö.)

Nuorten kanssa työskentelevän ammattilaisen on tärkeä kohdata nuori kiireettä sekä omana itsenään. Nuoret eivät useinkaan tiedä esimerkiksi viranomaisen vaitiolovelvollisuuden rajoja, jolloin vaikeita asioita saatetaan jättää jakamatta, koska nuoret eivät luota sen pysyvän työntekijän ja hänen välillään. Myöskään työntekijät roolit ja ammattikuvat eivät ole usein

nuorille tuttuja, joten he eivät tiedä, miten työntekijä voi auttaa nuorta tai millaista tukea hän voi tarjota. Nuorten kohtaamisessa on tärkeää kertoa heille nämä asiat, jotta he tiedostavat omat oikeutensa ja voivat halutessaan lähestyä työntekijää mahdollisen ongelman kanssa. (MLL 2021.) Luottamus nuoren ja työntekijän välille rakentuu ajan kanssa, lämmöllä ja nuoren hyväksymisenä omana itsenään sekä aidon kuuntelemisen kautta.

Pandemia ja nuorten mielenterveys - kouluterveyskysely (Aalto-Setälä, Suvisaari, Appelqvist-Schmidlecher & Kiviruusu 2021) nosti esiin nuorten kasvaneen ahdistuksen koronapandemian aikana. Yksinäisyys ja masennusoireet olivat kyselyn mukaan lisääntyneet sekä pojilla että tytöillä. Nuoruudessa fyysinen-, psykologinen- ja sosiaalinen kehitys etenevät samanaikaisesti ja pandemia eristi nuoret koteihinsa, jolloin he eivät päässeet normaalisti kohtaamaan ikäisijään ja altistuivat samalla vain entistä enemmän sosiaalisen median luomalle kuvalle täydelliseksi muokatuista kasvoista sekä vartaloista. Nuoruus on epävarmuuden sekä kokeilujen aikaa ja nuoren itsetunto vaatii kehittyäkseen kelpaamisen sekä pystyvyyden kokemuksia. (Holopainen & Kosola 2023.) Pandemian aikana nuoriso on myös selvästi kaivannut enemmän aikuisen läsnäoloa, ja nuorisotilojen kävijämäärät ovat kokoontumisrajoitusten poistuttua kääntyneet nousuun. ”Nuoret tulevat yhä useammin kysymään mukaan eri peleihin. Lautapelejä nuoret haluavat pelata usein aikuisen kanssa kahdestaan ja keskustella eri asioista.” kertoo muun muassa Heloaron (2023) haastattelema vantaalainen nuorisotyöntekijä.

2.1 Sateenkaarevuus

Meidän ymmärrysemme yhteiskunnasta rakentuu pitkälti normien ympärille ja normitietoisuus onkin oleellinen osa onnistunutta sateenkaarinuorisotyötä. Normit ovat yhteiskunnallinen käsitys taikka oletus siitä, mikä on ”normaalialia” ja normitietoisuus on sen ymmärtämistä sekä haastamista. Esimerkiksi heteronormatiivisuus yhteiskunnassa näkyy oletuksena, että heterous (vastakkaisesta sukupuolesta kiinnostuminen) on luonnollisempaa, toivotumpaa ja parempaa, kuin muut seksuaaliset suuntautumiset ja siihen liittyy usein myös ”hetero-oletus”, eli yhteiskunnallinen ajatus, että kaikki ovat heteroja, ellei muuta kerrota. (Seta 2023b.)

Sateenkaarevuus toimii yhtenä kattoterminä seksuaalisuuden ja sukupuolen moninaisuudelle. Käytän tekstissä usein termiä sateenkaarinuoret tai sateenkaarevat nuoret. Sukupuolen moninaisuus ilmaisee sukupuolen olevan moninainen ilmiö, joka ei ole jaettavissa kahteen, selkeästi erilaiseen sukupuoleen. Sukupuoli-identiteetti taas on ihmisen oma ymmärrys omasta sukupuolestaan. Sukupuoli-identiteetti sisältää esimerkiksi Suomen kaksi juridista sukupuolta (mies ja nainen), sukupuoleton, cis, trans- sekä muunsukupuolinen. Muunsukupuolinen ja sukupuoleton kokevat olevansa perinteisten binääristen (kaksipäinen, eli tässä tapauksessa mies-naisjako) sukupuolten ulkopuolella tai mahdollisesti kokevat sukupuolensa muuttuvana/liukuvana asiana. Cis on käsite ihmisestä, joka kokee olevansa sukupuolta, joka hänelle

syntyessä määriteltiin. Transihminen taas kokee, että heidän sukupuoli-identiteettinsä ja - ilmaisunsa eroavat heille syntymässä määritellystä sukupuolesta. (Seta 2023b.)

Seksuaalinen suuntaus ilmentää keihin ihminen tuntee emotionaalista- tai seksuaalista vetovoimaa. Sen määrittelyyn vaikuttavat henkilön oma sukupuolikokemus sekä vetovoiman kohteen sukupuoli. Yleisin jaottelu on hetero-, homo-, bi- ja panseksuaalisuus. Lyhyesti heteroseksuaalisuus on vastakkaisesta juridisesta sukupuolesta kiinnostumista, homoseksuaalisuus samasta sukupuolesta kiinnostumista, biseksuaalisuus molemmista/useammasta sukupuolesta kiinnostumista ja panseksuaalisuudessa toisen sukupuoli ei vaikuta kiinnostukseen. Aseksuaalinen henkilö taas ei tunne lainkaan tai hyvin vähän seksuaalista kiinnostusta. Ihminen voi myös esimerkiksi tuntea ainoastaan romanttista vetovoimaan jotain sukupuolta kohtaan, vaikka tuntisi seksuaalista vetovoimaa toiseen sukupuoleen tai ei tuntisi seksuaalista vetovoimaa lainkaan. (Seta 2023b.)

Seksuaalinen tasavertaisuus ry eli Seta (2024) perustettiin vuonna 1974, kolme vuotta sen jälkeen, kun homoseksuaalisten tekojen kriminalisointi poistettiin laista -71. Tuolloin edelleen voimassa olivat kuitenkin kehotuskielto ja korkeammat suojaikärajat homoseksuaaleille; kehotuskielto tarkoitti yksinkertaistetusti homoseksuaalisiin tekoihin kehottamisesta julkisesti olevan rangaistava teko, ja tämä vaikutti valtavasti muun muassa median suhtautumiseen homoseksuaalisuutta kohtaan. 1981 poistui homoseksuaalisuuden määritelmä sairautena. Kehotuskielto ja korkeampi suojaikäraja verrattuna heteroseksiiin poistettiin vasta vuonna 1999. Tasa-arvolaki (1986/609) ja yhdenvertaisuuslaki (2014/1325) uudistuivat 2015, jolloin sukupuoleen perustuvaan syrjintään lisättiin sukupuoli-identiteettiin ja sen ilmaisuun liittyvän syrjinnän kieltäminen. Vähemmistövaltuutettu muuttui yhdenvertaisuusvaltuutetuksi, jolla on oikeus käsitellä kaikkea syrjintää. Tasa-arvon kehitys on kuitenkin edelleen kesken ja esimerkiksi tasa-arvoinen avioliittolaki tuli voimaan vasta 2017 ja vielä vuonna 2023 väännettiin translain (2023/295) inhimillistämistä.

2.2 Sateenkaarinuoret

Yhteiskunnan sukupuoli- ja seksuaalisuusnormien ulkopuolelle kuulumisen voi aiheuttaa nuorille vähemmistöstressiä, joka on krooninen stressitila yksilön kokemasta sosiaalisesta sekä sisäisestä paineesta yhteiskunnan vähemmistön edustajana. Vähemmistöstressi syntyy muun muassa erilaisuuden sekä toiseuden kokemuksista, sosiaalisesta leimautumisesta, väkivallan uhasta sekä kiusatuksi tulemisesta. Tämä voi vaikuttaa negatiivisesti sekä fyysiseen että psyykkiseen hyvinvointiin. (Seta 2023b.) Nuori voi myös nähdä itsensä viallisena tai vääränä, kun ympäristö suhtautuu sateenkaarevuuteen negatiivisesti ja tämä voi johtaa sisäistettyyn itsesyrjintään. (Seta 2023a.)

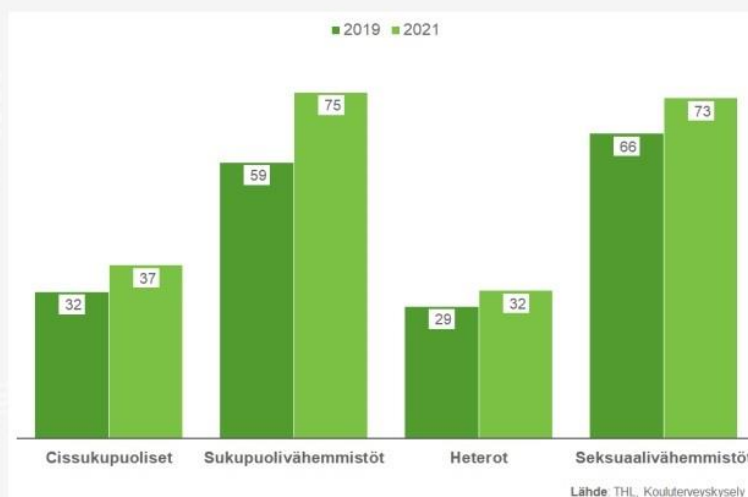
Nuoruuteen kuuluu oman identiteetin muovautuminen ja esimerkiksi sukupuoli-identiteetti-tutkimuksiin hakeutuminen on lisääntynyt valtavasti 2010-luvulla niin Suomessa kuin

muissakin länsimaissa. Nuori koostaa identiteettiään kokeilujen kautta ja nuoruusiän identiteetti onkin usein tilannelähtöinen, hajanainen ja altis vaikutteille. Lasten ja nuorten sukupuoli-identiteettiin liittyvän ahdistuksen hoito yleisesti välttääkin fyysistä (kirurgista) puuttamista täysi-ikäiseksi asti, juuri nuoren identiteettien sirpaleisuuden ja jatkuvan muovautumisen takia. Yksilön identiteettiin vaikuttaa muun muassa etnisyys, uskonto, seksuaalisuus, sukupuoli, arvot, elämäntavoitteet sekä ympäröivä yhteiskunta. Lisäksi nämä kaikki vaikuttavat samalla toisiinsa. (Kaltiala-Heino, Työläjäjärvi & Suomalainen 2018.)

Identiteettikokeilut ovat luonnollinen osa nuoren kehitystä, eikä aikuisen tarvitse sitä sen enempää kieltää kuin tukeakaan. Tärkeää on hyväksyä nuori omana itsenään, kokeiluineen ja epävarmuuksineen. Sukupuoleen liittyvää ahdistusta voi vähentää kohtelemalla nuorta hänen sillä hetkellä toivomansa sukupuolen edustajana, painottamatta asiaa turhan paljon ja hyväksymällä mielen muutokset ilman haloota. Esimerkiksi liian vahva ja innokas tuki lapsen tai nuoren kokemukseen sukupuolesta tai seksuaalisuudesta voi vahingossa saada tämän puolestaan pelkäämään siitä poikkeamista tai ”väärin” ilmaisua. Jotkut nuoret voivat kaivata hoidollista tukea identiteettinsä kehittämisessä, esimerkiksi terapian avulla, mutta aikuisen tulee aina antaa nuorelle aikaa löytää vastaukset itse. (Kaltiala-Heino, Työläjäjärvi & Suomalainen 2018.)

Sateenkaarinuorten hyvinvointia on seurattu kouluterveyskyselyissä (THL 2022) ja koronapandemian negatiivinen vaikutus myös sateenkaarevien nuorten mielenterveyteen on ollut selvä. Suhteessa cis- ja heteronuoriin sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen edustajat ovat olleet enemmän huolissaan mielialastaan ja kokeneet enemmän ahdistusta sekä yksinäisyyden tunteita.

Ollut huolissaan mielialastaan kuluneen 12 kuukauden aikana, %



Kuva 1 THL 2022

Pandemian aikana terveyspalvelut keskittyivät koronan hoitoon ja muut terveyspalvelut ruuhkautuivat: muun muassa transnuorien oli vaikeampi päästä hoidon piiriin ja matalan kynnyksen, ennalta ehkäisevät mielenterveyspalvelut eivät olleet helposti saatavissa. Lisäksi kohtauspaikkojen sulkeminen ja kotona opiskelu vähensi nuorten mahdollisuutta vertaistukeen ja lisäsi yksinäisyyden tunteita. (THL 2022.) Nuorten mielenterveyspalveluihin pääsy on edelleen haastavaa ja varsinkin ennalta ehkäisevälle toiminnalle on suuri tarve.

3 Asiakslähtöisyys ja vuorovaikutus

Asiakskeskeisyys on ollut vakiintunut käsite yritysmaailmassa jo pitkään ja sillä tarkoitetaan asiakkaan tarpeiden olevan palvelun keskipisteenä ja hänen toiveidensa huomiointia. Asiakskeskeisyys ei kuitenkaan ole välttämättä dialogista asiakkaan ja palvelun välillä tai edes asiakkaan parhaaksi, vaan palvelun tuottavuus on ollut asiakskeskeisyyden perustana. Asiakslähtöinen palvelu puolestaan toteutetaan yhdessä asiakkaan kanssa, ei vain häntä varten. Asiakslähtöisyydessä asiakas nähdään oman hyvinvointinsa asiantuntijana ja hänen kokemuksensa sekä mielipiteensä toimivat palvelunkehittämisen resursseina. (Koivunen 2017.)

Asiakslähtöisyyden arvolähtökohtia ovat itsemääräämisoikeus, tiedonsaanti, osallistuminen ja tasavertainen keskustelu. Asiakas itse ei ole ongelma tai palvelun kohde, vaan hänen tarpeensa osallisuuden kokemukseen tai esimerkiksi vaikea elämäntilanne ovat palvelun kohteena ja asiakkaan kanssa tehdään yhteistyötä tilanteen ratkaisemiseksi. Kun asiakkaan toimijuutta ja osallisuutta kunnioitetaan, asiakkaalle muodostuu kokemus, jossa hänen tilanteensa käsitellään ymmärtäen hänen lähtökohtansa. Asiakkaalle avautuu myös mahdollisuus osallistua organisaation päätöksentekoon, kun palvelua suunnitellaan sekä arvioidaan yhdessä asiakkaan kanssa. (Kekoni, Pehkonen & Mönkkönen 2019.)

Asiakslähtöisessä toiminnassa nuorten kanssa on muistettava eettinen vastuu siitä, että nuoren ei kuulu kantaa yksin vastuuta heitä koskevista päätöksistä ja heitä ei tule pakottaa mukaan toimintaan, josta he eivät ole kiinnostuneita tai joka palvelee jotain puoluepoliittista tahi ideologista tavoitetta. Nuoria ei myöskään tule rasittaa liikaa osallistumisella. (Mönkkönen 2018.) Nuorten kanssa työskennellessä ammattilaisen tulee panostaa mahdollisimman tasa-arvoiseen ja avoimeen vuorovaikutukseen, kuitenkin muistaen myös eettinen vastuu suojella nuorta.

Vuorovaikutus sisältää niin yksilöiden, yhteiskunnan, organisaatioiden ja kulttuurien välistä keskustelua ja suhteita. Se voi olla myös negatiivista ja sisältää esimerkiksi vallankäyttöä, hämmentäviä sosiaalisia ja yhteiskunnallisia sääntöjä tai olla syrjivää. Nuoren kohtaaminen ja toimivan vuorovaikutuksen muodostaminen sisältääkin paljon hienovaraisia sävyjä ja niihin

vaikuttavat niin läsnäolo, mielikuvamme toisesta henkilöstä ja kyvystä antaa sekä ottaa tilaa. Onnistuneeseen vuorovaikutukseen ei ole yhtä tiettyä menetelmää, vaan siihen vaikuttavat aina yksilöt ja heidän ympäristönsä, tehden jokaisen kohtaamisen uniikiksi. (Mönkkönen 2018.)

Ammattimaisuuden merkitykseen vuorovaikutuksessa liittyy paljon uskomuksia ja myyttejä: mikä on liikaa ja mikä liian vähän? Mihin asti asiakasta tulee ymmärtää ja milloin puuttua tämän puheisiin? Saako ammattilainen näyttää tunteitaan asiakastilanteessa ja minkä verran? Verrattuna entisiin näkemyksiin, nykyaikana työntekijä voi näyttää tunteitaan ja ilmaista mielipiteitään vapaammin asiakaskohtaamisessa ammattimaisuuden vaarantumatta. Asiakkaalle esimerkiksi työntekijän silmien kostumisen, kun asiakas kertoo vaikeasta elämänvaiheestaan, voi nostaa vuorovaikutuksen tasoa. Asiakastyön emotionaalisiin tilanteisiin ei voi antaa yleispätevää ohjetta, vaan on tärkeä luottaa omaan tunteeseen, mikä on sopivaa juuri tässä vuorovaikutustilanteessa, kunnioittaa kaikkien osallisten inhimillisyyttä, samalla muistaen oman asemansa vastuu työntekijänä. (Mönkkönen 2018.)

Sosiaalialan ammattieettiset perusteet pohjautuvat yksilöllisyyden, moninaisuuden, itsemääräämisoikeuden ja osallistamisen tukemiseen sekä vahvistamiseen. Epäoikeudenmukaisten toimintatapojen ja -käytäntöjen haastaminen sekä negatiivisen syrjinnän vastustaminen ovat myös oleellinen osa sosiaalialan ammattietiikkaa. (Heikkinen 2017, 7.)

Arcon toiminnan perusarvoja ovat yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Vaikka toiminta on suunnattu sateenkaareville nuorille, niin kaikki nuoret ovat tervetulleita, kunhan sitoutuvat noudattamaan yhdessä luotuja turvallisemman tilan periaatteita. (Echkart 2024.)

4 Aiempia tutkimuksia

Kunnallisen nuorisotyön kehittämisverkosto Kanuuna (2024) on toteuttanut nuorisotilojen toimintaan osallistuville nuorille suunnatun valtakunnallisen käyttäjäkyselyn kolmena perättäisenä syksynä vuosina 2021-2023. Kyselyyn osallistui syksyllä 2023 yhteensä 309 nuorisotilaa. Kanuunan vuonna 2022 tekemän Suomen nuorisotilojen määrää mittaavat kartoituksen mukaan nuorisotiloja on Suomessa 645, eli kyselyyn on osallistunut lähes puolet tiloista. Vastauksia kerättiin ensimmäisenä syksynä 3393 kappaletta, toisena 7003 ja kolmantena 7644. Yhteensä kyselyyn on kerätty vastauksia siis yli 18 000 kappaletta. Kysely on osa Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipakettia, jonka on tehty yhteistyössä Nuorisotutkimusseuran ja kuntien nuorisopalveluiden kanssa. Kyselyn teemat pyörivät pitkälti samojen kysymysten parissa, kuin Arcolle tekemässäni palautekyselyssä: toimintaan vaikuttaminen, työntekijöiden suhde nuoriin ja tunteeke nuori olonsa turvallisiksi sekä tervetulleiksi.

Sateenkaarinuorten hyvinvointia on tutkittu muun muassa Setan ja Nuorisotutkimusseuran yhteishankkeessa ”Hyvinvoiva sateenkaarinuori - tutkimushanke”, jota opetus- ja kulttuuriministeriö rahoitti vuosina 2012-2014. Hankeen tulosten tiivistelmä (Taavetti, Alanko & Heikkinen 2015, 9) nosti esiin sen, miten suurta vaihtelevuutta nuorten tavoissa ilmaista omaa seksuaalisuuttaan sekä kokemustaan sukupuolesta löytyy. Monet nuoret saattavat karttaa perinteisiä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjä kuvaavia termejä sekä välttää identiteettiperusteista määrittelyä. Oikeus päättää omista termeistä, joilla kuvailee itseään, on erittäin tärkeää nuorille ja moni myös jättää mieluiten sukupuolensa sekä suuntautumisensa kokonaan määrittelemättä. Osalle helpotusta koetun sukupuolen ilmaisuun tuo itse valittu etunimi. Kynnys toivoa ympäristöltä uuden nimen käyttöä on korkea, mutta sen käyttö on äärimmäisen helppo tapa nuoren lähipiiriltä ilmaista, että nuoren käsitys itsestään hyväksytään sekä otetaan tosissaan.

Toisten sateenkaarinuorten antama vertaistuki on erittäin merkityksellistä ja ystävien tuki on kaikkien nuorten hyvinvoinnille tärkeää, mutta ystävien tuen merkitys korostuu erityisesti, jos nuori ei saa hyväksyntää tai tukea kotoaan. Monet sateenkaarinuoret valitsevat vapaa-ajan harrastuksensa sen perusteella, saavatko he olla omia itsejään vai kohtaavatko he syrjintää. Erityisesti urheiluharrastukset sukupuolitetuilla pukuhuoneillaan aiheuttavat usein ongelmia nuorille, jotka eivät koe kuuluvansa binääriseen eli kaksijakoiseen sukupuolijakoon. Toisaalta myös sateenkaarinuorille suunnatuissa tiloissa ja ryhmissä voi esiintyä oletuksia ja homonormatiivisuutta, joka sulkeekin osan sateenkaarinuorista ulos, jolloin he eivät tunne oloaan tervetulleeksi porukkaan. (Taavetti ym. 2015, 10-11.)

Sekä Suomessa että kansainvälisesti tehdyissä tutkimuksissa on havaittu, että sukupuolinormeista poikkeavilla lapsilla ja nuorilla on kohonnut riski kohdata koulussa kiusaamista, seksuaalista häirintää sekä fyysistä ja henkistä väkivaltaa. Väkivallan kohteeksi joutuminen voi hämmäntää, lisätä nuoren arvottomuuden kokemuksia sekä vaikeuttaa nuoren omaa vihanhallintaa. Kiusaaminen, vihapuhe ja vähemmistöstressi lisäävät seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien nuorten psykologisia ongelmia, kuten masennusta ja ahdistusta. (Telakivi, Morig & Huuska 2019, 453-454.) Kouluilmapiiri ja nuoren lähipiirin suhtautuminen vähemmistöihin vaikuttaa suoraan sateenkaarinuorten kokemaan stressiin ja masennusoireiluun: myönteinen, hyväksyvä ilmapiiri vähentää oireilua merkittävästi. (Pakkanen 2023, 2.)

Seksuaalisen suuntautumisen tai sukupuolen moninaisuuden ammatillinen kohtaaminen ei kuulu osana varhaiskasvattajien, opettajien tai sosiaali- ja terveysalan perusopintoihin. Lisäksi jo ammatissa toimivien osaaminen aiheeseen liittyen on hyvin vaihtelevaa ja tietotaito voi olla hyvin puutteellista. (Telakivi ym. 2019, 453.) n. Setan tekemän selvityksen (Pakkanen 2023, 2-3) mukaan *”sateenkaarinuoret kokivat saavansa muita nuoria harvemmin tukea ja apua hyvinvointiinsa kouluterveydenhoitajalta, lääkäriltä, psykologilta, kuraattorilta ja opettajalta.”*

5 Toimeksiantaja

ArcoKerava on vuonna 2021 toimintansa aloittanut nuorisotila, joka lähti liikkeelle Keravan kaupungin nuorisotyön hankkeesta luoda turvallisempi, moninainen tila sateenkaarinoorille. ArcoKerava on ollut ensimmäinen seksuaali- ja sukupuolivähemmistön nuorille suunnattu nuorisotyön toiminto Keravalla ja sitä toteutetaan yhteistyössä Keravan nuorisopalveluiden, Keravan kaupunginkirjaston ja MLL Uudenmaan piirin Onnilan kanssa. Opinnäytetyössäni luon ArcoKeravan kävijöille palautelomakkeen, jota hyödynnetään Arcon toiminnan kehittämisessä. Kyselyn tarkoitus on selvittää palvelun käyttäjien mielipiteitä käyttäjälähtöisesti.

ArcoKerava on nykyään kävijämääriltään yksi Etelä-Suomen suosituimmista sateenkaarevista nuorten tiloista; kävijöitä on keskimäärin 20-30, joka tiistai ja torstai, jolloin tila on auki 17-20 välillä Keravan kaupunginkirjaston Satusiipi-tilassa. Toiminnan kohderyhmä ovat 12-28-vuotiaat sateenkaarevat nuoret ja sen tavoitteena on luoda yhteisöllisyyttä sekä yhteenkuuluvuuden tunnetta ja samalla edistää kohderyhmään kuuluvien nuorten hyvinvointia. Nimensä Arco sai espanjankielisestä sanasta "arco iris", joka tarkoittaa sateenkaarta. (Mettälä 2022.)

Tilaan ovat tervetulleita kaikki sukupuolestaan, seksuaalisuudestaan, uskonnostaan tai etnisyydestä riippumatta; kuten eräs nuori kävijä asian ilmaisi "Ei täällä mitään homopassia kysellä". Osallisuus ja monimuotoisuus näkyy myös Arcon toiminnan monikielisyudessa sekä esimerkiksi Euroopan solidaarisuusjoukkojen vapaaehtoisten osallistumisesta toimintaan joka vuosi. Sekä nuoret että Arcon aikuiset käyttävät suomea ja englantia sekaisin omien kykyjensä mukaan, muiden tarpeen mukaan kääntäessä esimerkiksi peleissä, jotta kaikki voivat osallistua. (Mettälä 2022.)

Arcoon palkattiin maaliskuussa 2024 hankekoordinaattori kehittämään sateenkaarevaa nuorisotoimintaa Keravalla ja jakamaan Arcon konseptia myös muihin toimintaympäristöihin, kuten oppilaitoksiin ja toisiin nuorisotiloihin. Keskustelin sopivasta opinnäytetyön aiheen rajauksesta Arcon hankekoordinaattorin kanssa ja hän ilmaisi tarpeen palautelomakkeelle, joka nuorten olisi helppo ja nopea täyttää.

Haastattelin Keravan kaupungin nuorisokirjastovirkailijaa Lorena Echkartia (2024), joka osallistui ArcoKeravan perustamiseen ja on edelleen toiminnassa mukana. Hän kertoi Arcon ensimmäisten tapaamisten olleen Discord-palvelussa, pandemian hidastaessa toiminnan alkua. Aluksi iltoja oli kerran viikossa, mutta kävijämäärän kasvaessa aukioloksi vakiintui kaksi iltaa viikossa. Arcoa markkinoitiin sosiaalisessa mediassa, sille tehtiin oma instagram-tili ja erilaisia julisteita sekä pieniä esitteitä jaettiin muun muassa kouluihin. Osa nuorista löysi Arcon koulun ilmoitustaululta, osa Setan nuorten sivuilta ja osa kavereiden kautta.

ArcoKeravassa haluttiin alusta asti korostaa yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä tehdä selväksi, että kaikki nuoret ovat tervetulleita, kunhan he sitoutuvat noudattamaan yhdessä

luotuja turvallisemman tilan periaatteita. Yhteisiin sääntöihin päädyttiin ohjaajien kesken p-lavereissa ja nuorten mielipiteitä kuunnellen. Osa säännöistä muodostui "talon tapaa" esimerkiksi, koska Onnilassa ei saa juoda energiajuomia ja kahvia ei tarjota alle 14-vuotiaille, sama sääntö tuli luontevasti myös Arcoon. (Echcart 2024.)

Hankeen viimeisenä vuonna Arcon toimintaan on tullut tarkempaa suunnitelmallisuutta: kuukauden ohjelma tulee etukäteen nähtäville instagramiin, uusille työntekijöille on tehty kunnan perehdytysmateriaalit ja käyttöön on otettu tarkemmat ikäraajat. Toive ikärajoin tuli sekä nuorilta että ohjaajilta. Tiistait ovat nyt 12-17 -vuotiaille kävijöille ja torstait 16-28 -vuotiaille. Nuorten toiveita edelleen huomioidaan ohjelman suunnittelussa joka kuukausi. Lisäksi MLL Uudenmaanpiirin osallistumista toimintaan on lisätty: ohjaajatiimiin liittyy Onnilan koordinaattorien lisäksi työntekijöitä MLL:n Ehjäksi hankkeesta, joka tukee kiusaamisesta toipumista. (Echcart 2024.)

6 Opinnäytetyön tavoite ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön tarkoitus on selvittää nuorten kokemuksia ArcoKeravan toiminnasta.

Tutkimuskysymykset:

- Miten nuoret kokevat ohjatun toiminnan ja erityisesti haluavatko he enemmän osallistua sen järjestämiseen? Kokevatko he, että voivat vaikuttaa toimintaan/ohjelmaan illoissa?
- Kokevatko nuoret olonsa tervetulleiksi ja turvallisiksi? Voidaanko tätä tunnetta lisätä?
- Ovatko ArcoKeravan tilat toimivat nuorten mielestä?
- Miksi nimenomaan sateenkaareva nuorisotila eikä vain nuorisotila?

7 Tutkimus- ja tiedonkeruumenetelmät

Hyödynnän opinnäytetyössäni määrällistä tutkimusta, joka tarkastelee asioita numeerisesti vastaamalla kysymyksiin kuten kuinka moni, kuinka paljon ja kuinka usein. Määrällinen tutkimus auttaa ymmärtämään ihmisryhmän käsityksiä ja kokemuksia sekä miten nämä kokemukset jakautuvat ryhmän sisällä. Määrällistä tutkimusta käytetään usein kehittämishankkeiden laadun arvioinnissa sekä niiden tulosten mittaamisessa. (Vilka 2021; Vilka 2007, 14.) Määrällinen tutkimus etsii säännönmukaisuuksia kerätystä aineistosta ja sen avulla usein tarkennetaan, selitetään ja uudistetaan aiempia teorioita.

Lasten ja nuorten kanssa tutkimusta tehdessä haetaan tasapainoa suojelun ja osallistumisen välille: lasten ja nuorten mielipiteitä tulee kuulla, eikä heitä tule sulkea tutkimuksen

ulkopuolelle, mutta samalla on ennakoitava tutkimuksen mahdollisesti tuottamia haittoja ja minimoitava ne. Nuorten yksityisyys ja turvallisuus on taattava ja tutkijan tulee huomioida nuoren ja aikuisen välinen valtasuhde tutkimusta tehdessä. (Kannasoja & Svelin 2011, 277.) Tutkimuksen tavoite on kuitenkin kehittää nuorille suunnattua palvelua, lisätä heidän hyvinvointiaan ja osallisuudenkokemustaan, tämän vuoksi nuorten äänten kuuleminen on tärkeää.

ArcoKeravalta kerrottiin tarpeesta kävijöiden ja vapaaehtoisten aikuisten palautelomakkeille toimintaan liittyen. Keskityn opinnäytetyössäni nimenomaan nuorten kävijöiden kokemuksiin ja loin heille sähköisen kyselylomakkeen Microsoft Forms pohjalle. Microsoft Forms on ilmainen väline, jolla voi luoda nettikyselyitä, tilastoja ja arviointeja. Järjestelmä tekee kerätyistä vastauksista automaattisesti graafisia kuvioita ja tilastoja, joita olen hyödyttänyt opinnäytetyössäni. Sen lisäksi pystyin valitsemaan vastaajille väylän kyselyyn joko sähköpostikutsuilla, linkillä tai QR-koodilla (QR-koodi eli ruutukoodi on kaksiulotteinen kuviokoodi, johon koodatun informaation voi avata matkapuhelimen sisäiselle ominaisuudella tai ilmaisilla ruutukoodin lukusovelluksilla, tässä tapauksessa koodi avaa pääsyn luomaani kyselyyn). Anonyymiyden tärkeys tiputti heti suorat sähköpostikutsut pois vaihtoehdoista, joten päädyin jakamaan linkin kyselyyn Arcon sosiaalisen median sivulle sekä viemään kuvan QR-linkistä paikanpäälle Arcon tiloihin.

Tutkimusta varten hain tutkimuslupaa Keravan kaupungilta sekä esittelin tutkimussuunnitelmani ja laatimani kyselylomakkeen kaupungille, ArcoKeravalle sekä Laurealle ennen kyselyn jakamista Arcon nuorille. Kyselylomakkeen alussa on lyhyt kuvaus kyselyn käyttötarkoituksesta, tavoitteista ja käsittelystä opinnäytetyön osana. Kysely on anonyymi ja siihen vastamalla vastaaja antaa luvan vastausten käyttöön osana opinnäytetyötä. Nimettömyys oli erityisen tärkeää, koska osa vastaajista saattoi olla alaikäisiä. Kaikki Arcossa vierailevat nuoret saivat halutessaan vastata kyselyyn. Lomakkeen tavoitteena on auttaa ArcoKeravaa kehittämään toimintaansa sekä tavoitteitaan tuomalla esiin nuorten kokemuksia muun muassa Arcossa järjestetyn ohjatun toiminnan suhteen.

Kyselylomakkeen alkuteksti: Kiitos vastaamisesta, kokemuksesi on tärkeä. Vastaaminen on anonyymia, eikä vastaajista kerätä tunnistettavia tietoja. Vastaamalla annat luvan vastaustesi käyttämiseen tutkimuksessa. Kyselyn tulokset käytetään Arcon toiminnan kehittämiseen. Tulokset analysoidaan ja julkaistaan Tiia Riikosen opinnäytetyössä ArcoKeravan toiminnasta.

Kyselylomakkeen heikkouksia ovat mahdolliset alhaiset vastausmäärät, jolloin riittävää dataa ei saavuteta. Siksi olen tehnyt lomakkeen mahdollisimman helposti saavutettavaksi, nuoret voivat vastata omalla älypuhelimellaan tai tietokoneellaan missä tahansa, milloin haluavat. Nuoret eivät välttämättä ole tottuneet ilmaisemaan itseään kirjallisesti, siksi kyselylomakkeessa on vain kaksi avointa kysymystä, joista toiseen vastaaminen on vapaaehtoista ja toiseen riittää vastaukseksi yksi sana. (Tähtinen, Laakkonen, Broberg & Tähtinen 2020, 26-30.)

Mielipidettä tarvitsevat kysymykset ovat likert-asteikolla (Peda.net), joka ilmaisee asennevääntämiä skaalalla 1-5; tässä kyselyssä ne ovat: samaa mieltä, osittain samaa mieltä, en osaa sanoa, osittain eri mieltä ja eri mieltä.

Myllyniemi (2018, 126-128) on koontanut listan kymmenestä pointista, joiden avulla arvioida kyselyssä esitettyjä kysymyksiä onnistuneen tuloksen saavuttamiseksi. Tärkeää on kysyä yhtä asiaa kerrallaan, jotta vastaus on selkeä, siksi kyselylomakkeessa kysytään esimerkiksi Arcon tilojen sijainnista sekä viihtyvyydestä erikseen. Huono kysymysasettelu olisi kysyä ovatko tilat ja sijainti hyvät. Samasta syystä kysymysten ei tulisi sisältää epävarmoja oletuksia, olla johdattelevia tai olla muotoiltu kielteisesti. Likert-asteikon vastausvaihtoehtojen tulee olla symmetrisiä ja kattaa vastakkaiset vaihtoehdot, lisäksi vastaajalle tulee antaa mahdollisuus vastata ”en osaa sanoa” tai ”ei koske minua”. Kysely ei myöskään saa olla liian pitkä, siksi tekemäni kyselyn vastausaika on muutamasta minuutista noin kymmeneen minuuttiin, riippuen intoutuuko nuori vastaamaan pidemmin avoimiin kysymyksiin. Viimeisenä Myllyniemi muistuttaa tarvittavien lupien hakemisesta etukäteen sekä kyselymuotoilusta, jos kyselyn tuloksia haluaa verrata suoraan aiempiin tutkimuksiin.

Linkki anonyymiin kyselylomakkeeseen jaettiin kahdeksi viikoksi kesäkuussa -24 Arcon sosiaalisen median kanaville ja kyselyn QR-koodi oli saman ajan esillä nuortenilloissa Satusiivessä. Kävin tänä aikana myös vierailulla Arcossa ja kerroin paikalla olleille nuorille kyselystä, opinäytetyöstäni ja laitoin QR-koodin esille usealle pöydälle koko illan ajaksi, fyysisen vierailun aikana sainkin yli puolet vastauksista nuorilta. Lomake on avoin eikä vaadi tunnistautumista ja sen tavoite on tarjota palautetta Arcon kävijäaktiivisuudesta, -kokemuksista ja kehitystarpeista. Linkin ja QR-koodin yhteydessä on informatiivinen teksti tutkimuksen tavoitteista, tarkoituksesta, toteutuksesta sekä tutkimuskysymyksistä, jotta nuoret voivat antaa informoidun suostumuksen osallistumisesta. (Kannasoja & Svelin 2011, 278.) Kyselylomakkeen etu on sen anonyymiyys ja siksi se onkin hyvä tutkimustapa arkaluontoisen tiedon keräämiseen, kuten vähemmistöön kuuluvien nuorten kokemukset.

Kyselylomakkeen tulokset analysoitiin syksyllä 2024. Hyvä tieteellinen käytäntö edellyttää tutkittavan saavan tarpeeksi tietoa tutkimuksesta, sen tavoitteista sekä julkaisusta, jotta hän voi tehdä tietoisin päätöksen tutkimukseen osallistumisesta. Tutkimukseen osallistuvien yksityisyyttä sekä ihmisarvoa tulee kunnioittaa ja vastaukset on pyrittävä analysoimaan mahdollisimman objektiivisesti. (Tähtinen & al. 2020, 59-60; Vilka 2007, 15.) Kyselylomakkeen lisäksi kävin sähköpostihaastattelun Arcon työntekijän kanssa, jossa käytiin läpi Arcon alkuajat ja muovautuminen nykyiseen tilaan.

Asiantuntijan haastattelemisessa tarkoituksena on selvittää, miten esimerkiksi kunta, hallinto tai järjestö on toiminut tutkitun asian käsittelyssä. Asiantuntijan on oltava osa toiminnan valmistelua sekä sen päätöksentekoa tai hän on vähintään seurannut sitä tiiviisti. Haastattelu on

yleinen tapa tuottaa tutkimusaineistoa ja kerätä tietoa, joka auttaa tutkimuskysymyksiin vastaamisessa. (Kallinen, T. & Kinnunen, T. 2021.)

8 Analyysi

Määrällisessä ja tilastollisessa tutkimuksessa tutkijan tulee tuntee aiheensa ilmiöt sekä siihen liittyvät aiemmat tutkimukset ja teorit mahdollisimman hyvin, sillä loppupelissä tulkintoja tutkimuksesta tekee vain tutkija tai tutkimusryhmä itse. Ilman riittävää tietoa ja tutustumista aiempiin tutkimuksiin aiheesta, olisi oman aineiston tuloksia vaikea tulkita monipuolisesti ja tavoitteellisesti. Aineistosta nousevan tulkinnan tulisi aina peilata olemassa olevaan tutkimustietoon sekä tutkimuskohdetta koskevaan teoriaan. (Tähtinen, Laakkonen, Broberg & Tähtinen 2020, 35-36.)

Aineiston kuvailu perustuu jakaumien tarkasteluun muun muassa erilaisten mitattujen muuttujien, kuten keskiarvojen tai prosenttiosuuksien avulla. Näiden esittämisessä kannattaa hyödyntää graafisia kuvioita, kuten piirakka kaavio tai pylväs grafiikka, jotka havainnollistavat tuloksia selkeästi ja helpottavat jakaumien tarkastelua. Tässä vaiheessa analyysia voi tuloksista nousta esiin yllättäviä huomioita, joita tutkija ei ollut alun perin edes harkinnut. Jos näin käy, tutkija pystyy muuttamaan tutkimuskysymyksiään ja tarkentamaan tutkimusasetelmaansa. (Tähtinen ym. 2020, 37.)

Aineiston kuvailun jälkeen seuraa tilastollinen päättely, jossa tutkija tekee aineistonsa pohjalta päätelmiä tutkimusaiheesta. Tutkimusaineiston perusteella tehdään yleistyksiä tutkittavaan kohteeseen ja sen populaatioon. Tutkimuksen otannassa, esimerkiksi kyselyyn vastanneissa, esiintyviä jakaumia oletetaan tietyllä riskitasolla esiintyvän koko tutkittavassa populaatiossa. Pieni otanta suhteessa tutkittavaan populaatioon lisää päättelyn epävarmuutta ja virhepäätelmien mahdollisuutta. On myös arvioitava, johtuuko havaittu jakauma tai ilmiö todellisesta muuttujasta vai johtuuko tulos mahdollisesta otantavirheen satunnaisvaihtelusta. (Tähtinen ym. 2020, 37-38.)

Kyselylomakkeen analyysissa, vaihtoehto ”En osaa sanoa” voi merkitä muun muassa: 1) vastaajalla ei ole asiasta tietoa tai 2) hänellä on asiasta tietoa, mutta hän ei kykene tai halua muodostaa asiasta mielipidettä. Tällöin vastaus ”en osaa sanoa” mittaa oikeaa asiaa. Jos vastaaja puolestaan valitsee vaihtoehdon ”en osaa sanoa”, koska hän ei viitsi vaivautua pohtimaan kysymystä tai ei ole ymmärtänyt kysymystä, vastaus ei mittaa oleellista asiaa kyselyssä. Kyselylomakkeeseen vastaajien otanta tulisi vastata mahdollisimman hyvin tutkittavaa perusjoukkoa, muutoin on kysymys otantavirheestä. (Vilka 2007, 109-110.)

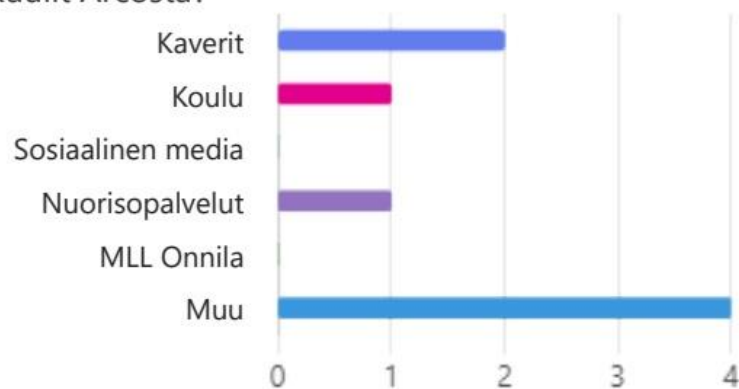
9 Tulokset

Vastauksia kertyi yhteensä kahdeksan kappaletta, näistä kolme Arcon sosiaalisessa mediassa olleen linkin avulla ja viisi toimitilassa esillä olleiden QR-koodin avulla, kun kävin itse fyysisesti paikan päällä kertomassa kyselystä nuorille. Keskimääräinen vastausaika oli alle kymmenen minuuttia.

Ensimmäinen kysymys käsitteli kävijöiden kotikuntaa; suurinosa (63 %) vastaajista oli Keravalta mutta kävijöitä saapui myös vieruskunnista, muun muassa Vantaalta ja Sipoosta.

Toinen kysymys selvitteli, minkä väylän kautta vastaajat saivat tietää Arcosta. Vastausvaihtoehtoina ovat kaverit, koulu, sosiaalinen media, nuorisopalvelut, MLL Onnila ja muu. Puolet vastaajista oli kuullut Arcosta muualta; 37,5 % vanhemmilta tai huoltajilta, 12,5 % suoraan Arcon työntekijältä. Yleisesti tieto Arcon toiminnasta vaikuttaa levinneen kerrottuna tietonasaasta suuhun, 25 % vastaajista kuullut Arcosta kavereiden kautta, 12,5 % koulussa ja 12,5 % nuorisopalveluiden kautta. Toki on mahdollista, että nuorten huoltajat ovat alun perin löytäneet Arcon sosiaalisen median välityksellä, mutta tämä ei tule ilmi kyselyssä.

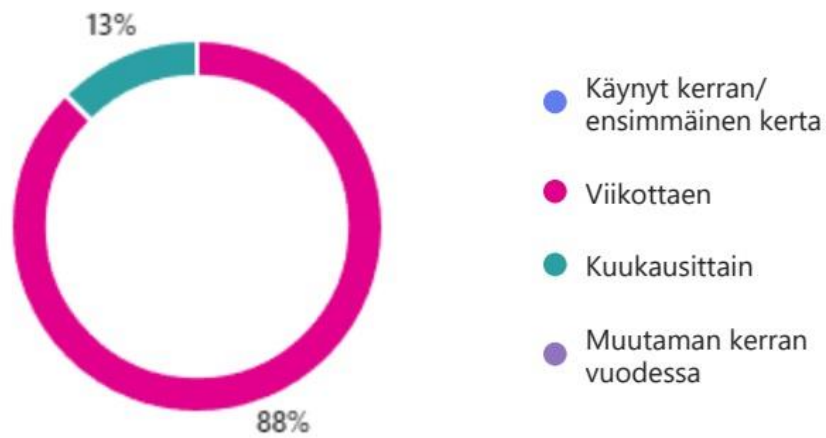
2. Mistä kuultit Arcosta?



Kuva 2 Kyselyn vastauksia: Mistä kuultit Arcosta?

Kolmas kysymys tiedusteli, kuinka usein nuoret käyvät Arcossa. Valtaosa vastaajista, 87,5 %, vierailee Arcossa viikoittain ja 12,5 % kuukausittain. Vuosittain tai harvemmin ei käynyt kukaan vastaajista, eikä kyseessä ollut myöskään heidän ensimmäinen/ainoa käyntinsä.

3. Kuinka usein käyt Arcossa?



Kuva 3 Kyselyn vastauksia: Kuinka usein käyt Arcossa?

Kysymys neljä selvitti, miksi nuoret valitsevat käydä juuri Arcossa. Vastajat pystyivät valitsemaan vaihtoehtoista "Arcon ohjaajat, muut nuoret, sijainti, sateenkaarevuus, järjestetty toiminta ja muu" kaksi heille oleellisinta syytä juuri Arcossa käymiseen. 6/8 vastaajista valitsi muut nuoret toiseksi kahdesta syystä, miksi he käyvät Arcossa, lisäksi 1 valitsi "muu" vastauksena kaverit, jonka lasken vastaukseen "muut nuoret", eli yhteensä muut kävijät ovat syy Arcossa vierailuun 87,5 % vastaajista. Seuraavaksi yleisin syy oli Arcon sateenkaarevuus, jonka valitsi 50 % vastaajista sekä Arcon ohjaajat, jotka 37,5 % vastaajista valitsi. Lisäksi ääniä sai järjestetty toiminta 12,5 %. Sijainti ei ollut kenenkään vastaajan top kahdessa syysä.

4. Mitkä ovat sinulle tärkeimmät syyt Arcossa käymiseen?



Kuva 4 Kyselyn vastauksia: Syyt Arcossa käymiseen?

Kysymys viisi tiedusteli vastaajilta käyvätkö he muissa nuorisotiloissa. Vastaajista 75 % ei vieraille muissa nuorisotiloissa ja 25 % kertoo käyvänsä myös muualla.

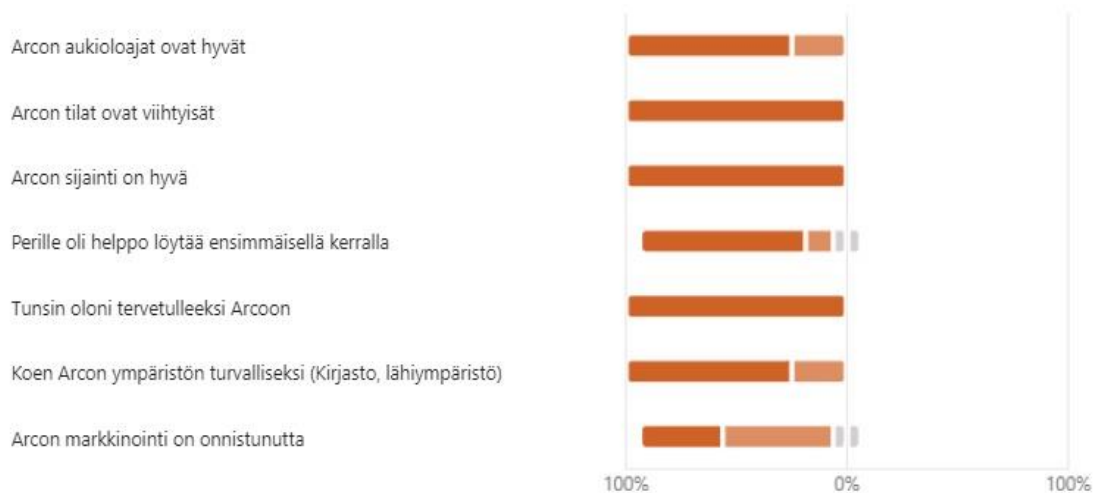
Kysymykset kuudesta kahdeksaan sisälsivät väittämiä Arcoon, sen henkilöstöön ja toimintaan liittyen, joihin osallistujat voivat vastata skaalalla 'samaa mieltä - osittain samaa mieltä - en osaa sanoa - osittain eri mieltä - eri mieltä'.

Kysymys kuusi sisälsi seisemän väittämää Arcosta yleisesti. Jokainen kyselyyn vastanneista nuorista koki olonsa tervetulleeksi Arcoon: 100 % oli tämän väittämän kanssa samaa mieltä. Lisäksi kaikki pitivät Arcon tiloja viihtyisinä ja sijaintia hyvänä. 75 % oli myös samaa mieltä väitteen ”perille oli helppo löytää ensimmäisellä kerralla” kanssa, 12,5 % oli väittämän kanssa osittain samaa mieltä ja 12,5 % ei osannut sanoa. Väittämiin ”Arcon aukioloajat ovat hyvät” ja ”Koen Arcon ympäristön turvalliseksi (Kirjasto, lähiympäristö)” 75 % vastasi olevansa samaa mieltä ja 25 % osittain samaa mieltä. Väittämän ”Arcon markkinointi on onnistunutta” kanssa samaa mieltä vastaajista oli 37,5 % vastaajista, 50 % oli osittain samaa mieltä ja 12,5 % ei osannut sanoa.

6. Valitse sopivin vaihtoehto Arcoon liittyen.

8 Vastaukset

● Samaa mieltä ● Osittain samaa mieltä ● En osaa sanoa ● Osittain eri mieltä ● Eri mieltä



Kuva 5 Kyselyn vastauksia: Väittämiä Arcosta

Kysymys seitsemän sisälsi viisi väittämää Arcon työntekijöihin, vapaaehtoisiin aikuisiin ja muihin nuoriin liittyen. 87,5 % vastaajista oli samaa mieltä väittämän ”Arcon ohjaajat ovat luotettavia” kanssa ja 12,5 % oli tästä osittain samaa mieltä. 62,5 % oli samaa mieltä ja 37,5 % osittain samaa mieltä, että Arcon ohjaajat ovat helposti lähestyttäviä. 87,5 % koki Arcon työntekijöiden vaikuttavan ammattitaitoisilta ja 12,5 % oli osittain sama mieltä tästä. 62,5 % vastaajista oli samaa mieltä väittämän ”muut nuoret ottavat minut mukaan toimintaan” kanssa ja 37,5 % vastaajista oli osittain samaa mieltä tästä. Väittämään ”olen saanut kavereita Arcosta” samaa mieltä oli 62,5 %, osittain samaa mieltä 50 % ja en osaa sanoa 12,5 %.

Kysymys kahdeksan sisälsi viisi väittämää Arcon toimintaan liittyen. Vastaajista 75 % oli samaa mieltä ja 25 % osittain samaa mieltä väittämän ”Arcossa järjestetyt aktiviteetit ja ohjattu toiminta ovat mielekkäitä” kanssa. Ohjattua toimintaa halusi 50 % vastaajista ja 25 % oli osittain samaa mieltä tästä. 25 % ei osannut sanoa haluaako ohjattua toimintaa. Lisää nuorten itsensä järjestämää toimintaa toivoi 25 % vastaajista ja osittain samaa mieltä tämän kanssa oli lisäksi 12,5 %. 62,5 % vastaajista ei osannut sanoa haluaisivatko he enemmän nuorten järjestämää toimintaa. 62,5 % oli samaa mieltä väittämän ”koen, että pystyn vaikuttamaan Arcon tarjoamaan toimintaan”, 25 % oli osittain samaa mieltä ja 12,5 % ei osannut sanoa. Järjestettävään toimintaan halusi vaikuttaa 25 %, 37,5 % oli osittain samaa mieltä tämän kanssa ja 37,5 % ei osannut sanoa.

8. Valitse sopivin Arcon toimintaan liittyen

8 Vastaukset

● Samaa mieltä ● Osittain samaa mieltä ● En osaa sanoa ● Osittain eri mieltä ● Eri mieltä



Kuva 6 Kyselyn tuloksia: väittämiä Arcon toiminnasta

Kysymykset yhdeksän ja kymmenen olivat vapaamuotoisia kysymyksiä, eikä niihin vastaaminen ollut pakollista. Kysymys yhdeksän tiedusteli nuorille mieluisinta tekemistä Arcossa ja vastauksissa korostui kavereiden kanssa yhdessä olo sekä erilaiset pelit. ”Lauta- ja konsolipelit sekä muille juttelu ja hengäminen”, ”Kaikki”, ”Ihan vain kavereiden kanssa hengailu”, ”Lautapelit”. Vastauksia tuli yhteensä kahdeksan, eli tähän kaikki osallistujat vastasivat. Kysymys kymmenen oli vapaa palaute ja mahdollisuus esittää toiveita tai kehitysehdotuksia. Tähän tuli vähemmän vastauksia, yhteensä seitsemän, joista kaksi oli pelkkä viiva, mutta toiveita musiikkiin sekä askarteluun liittyvästä toiminnasta nostettiin esiin ”Olisi tosi kiva jos olisi jotain järjestettyä askartelua tms”. Myös rajatumpia ikärajoja ehdotettiin. Molempien vapaamuotoisten kysymysten vastauksissa esiintyi myös hymiöitä sanallisen vastauksen sijasta.

10 Pohdinta ja johtopäätökset

Ihastuin ArcoKeravan toimintaan suorittaessani osan ensimmäisestä työharjoittelustani siellä: kattava perehdytys, muiden aikuisten tuki ja nuorten avoimuus teki minuun vaikutuksen ensimmäisenä iltanani ohjaajana. Jatkoin Arcossa käymistä vapaaehtoisena aikuisena myös harjoitteluni jälkeen ja ihastelin sekä ihmettelin sateenkaarevan nuorisotyön kehitystä omasta nuoruudestani 2000-luvun lopulta. Nuoret kävijät olivat myös valtavan vastaanottavia sekä uusia nuoria että uusia ohjaajia kohtaan. Halusin tehdä opinnäytetyöni nimenomaan Arcon kanssa, koska halusin tarkastella tätä mahtavaa tunnelmaa tarkemmin. Erityisesti, koska olin myös tietoinen sateenkaarinuorten kohtaamista haasteista yhteiskunnassa sekä korostuneesta riskistä muun muassa masennukseen ja ahdistukseen, kuten kouluterveyskyselyt (THL 2022) näyttävät.

Opinnäytetyön aiheen vuoksi vastaajien anonyymiyden ja vapaaehtoisuuden painottaminen oli valtavan tärkeää. Osa Arcon nuorista käy siellä salaa huoltajiltaan ja osa heistä on alaikäisiä. Normaalisti nuoria tutkittaessa tarvitaan huoltajan lupa, jos kyselyyn vastaaja on alaikäinen, mutta halusin antaa kaikille Arcon nuorille mahdollisuuden kertoa kokemuksistaan, heidän kotitilanteestaan riippumatta. Tämä oli eettinen dilemma, jota jouduin punnitsemaan opinnäytetyöni aikana, lopulta koin kuitenkin, että kyselyn nimettömyyteen panostamalla suojaan nuoria riittävästi tunnistettavuudelta ja mahdollisuus palautteen antamiseen jokaiselle kävijälle on tärkeää.

Yleisesti nuorilta vastausten saaminen oli kuitenkin varsin haastavaa ja ennen fyysistä vierailuani Arcoon mietinkin, saanko lopulta riittävää dataa irti nuorista. Vastauksia oli ennen käyntiäni kertynyt vain kaksi sosiaalisessa mediassa markkinoinnin kautta. En voinut myöskään esimerkiksi ”palkita” vastaajia herkuilla tai elokuvalippuarvalla, koska tämä olisi vaatinut vastaajien nimien keräämisen ja täysin sotkenut nimettömän kyselyn turvan. Lopulta sain vierailuni aikana rohkaistua useampia nuoria tutustumaan kyselyyn, ja vastauksien määrä nousi seuraavien päivien aikana kahdeksaan. Se riitti analyysin tekoon, vaikka ihanteellisesti olisin toivonut yli kymmentä vastausta. Nuorten vähäinen into kyselyihin vastaamiseen yllätti hieman, vaikka se oli nostettu esiin mahdollisena haasteena sekä nuorisotutkimuksen lähteissä että kylumakkeisiin liittyvissä lähteissä. Uskon, että olisin mahdollisesti saanut vielä nihkeämmin vastauksia, jos en olisi ollut nuorille tuttu aikuinen, joka on aiemmin jo ollut osallisena Arcon toiminnassa ja pelannut ”kakkapeliä” nuorten kanssa useana viikkona. Nuorten osoittama luottamus minua kohtaan lämmitti mieltäni.

Pieni otanta vaikuttaa tietenkin tulosten luotettavuuteen, kuten myös kyselyn anonyymius sekä mahdollisuus osallistua siihen avoimen nettilinkin tai QR-koodin välityksellä. Kyselyn avoimuudesta huolimatta, vastaajat olivat todennäköisesti ArcoKeravan nuoria, sillä linkit kyselyyn olivat Arcon omissa tiloissa ja sosiaalisen median sivulla. Teoriassa on kuitenkin

mahdollista, että kuka vain on voinut avata kyselylinkin ja vastata siihen. Lisäksi pienestä otannasta ei voi vetää suoria yleistyksiä suurempaan väestöön, mutta koin myös yksittäiset vastaukset hyödyllisiksi ja mielenkiintoisiksi. Lisäksi koin vastausten yhteneväisyyden tietyissä kysymyksissä, tässä pienuudessa otannassa, merkittäviksi huomioida. Esimerkiksi se, että kaikki vastaajat kokivat olonsa tervetulleeksi Arcoon, on tärkeä tulos pienestäkin joukosta. Samoin aiempien tutkimusten tukemat pointit muiden sateenkaarevien nuorten tuomasta vertaistuen merkityksestä ja ystävien tuesta tulivat mielestäni esiin sekä syissä juuri Arcossa vierailuun, jossa ”muut nuoret” oli ykkösvaihtoehto, ja avoimessa kysymyksessä, mikä Arcossa on kivointa, jossa ”hengailu kavereiden kanssa” oli yleisin vastaus.

Nuorisotiloille yleisesti on selkeästi tarvetta sekä Kanuunan (2024) valtakunnallisen tutkimuksen mukaan, kuin oman kyselyni tulosten perusteella. Nuoret kaipaavat paikkoja, joissa voivat ihan vaan olla ja viettää aikaa ystäviensä kanssa, eikä kaikilla ole mahdollisuutta tavata jonnekin kotona. Sateenkaarinnuoret hyötyvät valtavasti vertaistuesta ja hyväksyvästä ympäristöstä, joten sateenkaareville tiloille on selvästi tarvetta. Kyselyn tuloksissa oli mahtavaa huomata, että jokainen vastaaja koki olonsa tervetulleeksi ja turvallisiksi Arcossa ja suurimmiksi syiksi Arcossa käyntiin nousivat muut nuoret sekä sateenkaarevuus. Lisäksi se, että lähes kolmannes kävijöistä tulee säännöllisesti Arcoon Keravaa ympäröivistä kunnista, vahvistaa mielestäni sitä, että kävijöille Arcon sateenkaareva, turvallisemman tilan periaatteita noudattava lähestyminen on kaivattua ja oleellinen osa syytä säännölliselle vierailulle.

ArcoKeravan kolmivuotinen hanke päättyy vuoden 2024 lopussa, mutta toiminta jatkuu edelleen Keravan kirjaston tiloissa yhteistyössä Keravan nuorisopalveluiden kanssa.

-

Lähteet

- Aalto-Setälä, T., Suvisaari, J., Appelqvist-Schmidlecher, K. & Kiviruusu, O. 2021. Pandemia ja nuorten mielenterveys - Kouluterveyskysely 2021. Thl. Luettu 25.03.2024. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/143129/URN_ISBN_978-952-343-738-8.pdf?sequence=1
- ArcoKerava. Keravan kaupunki. Palvelut nuorille. Luettu 14.03.2024. <https://www.kerava.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/nuorille/palvelut-nuorille/arcokerava/>
- Heikkinen, A. & Heikkinen, A. 2017. Arki, arvot ja etiikka: Sosiaalialan ammattihenkilön eettiset ohjeet. Helsinki: Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry.
- Heloaro, J. 2023. Taajuusmedia. Nuorisotyöntarve on lisääntynyt ”yhä useammat nuoret osallistuvat huumekauppaan”. Luettu 28.03.2024. <https://taajuusmedia.fi/2023/02/05/nuorisotyontarve-on-lisaantynyt-yha-useammat-nuoret-myos-osallistuvat-huumekauppaan/>
- Holopainen, E. & Kosola, S. 2023. Nuoruus painekattilassa - pahoinvointi lisääntyy. Luettu 29.03.2024. <https://www.duodecimlehti.fi/lehti/2023/4/duo17561?keyword=nuoret>
- Kallinen, T. & Kinnunen, T. 2021. Etnografia. Teoksessa Vuori, J. (toim.) Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Luettu 12.11.2024. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/laadullisen-tutkimuksen-aineistot/haastattelut/>
- Kaltiala-Heino, R., Työläjärvi, M. & Suomalainen, L. 2018. Kun sukupuoli on nuorelle ongelma. Luettu 29.03.2024. <https://www.duodecimlehti.fi/lehti/2018/20/duo14555?keyword=sukupuoliahdistus>
- Kannasoja, S. & Svelin, A. 2011. Osallistumisen ja suojelun yhdistäminen sosiaalityön nuorisotutkimukselle. Teoksessa Pehkonen, A. & Väänänen-Fomin, M. (toim.) Sosiaalityön arvot ja etiikka. Juva: PS-kustannus. 275-292.
- Kekoni, T., Pehkonen, A. & Mönkkönen, K. 2019. Moniammatillinen yhteistyö: Vaikuttava vuorovaikutus sosiaali- ja terveysalalla. E-Kirja. Helsinki: Gaudeamus.
- Koivunen, K. 2017. Asiakas- tai ihmislähtöisyys - tasavertaisuutta ja vastavuoroisuutta ammatilaiten ja palvelun käyttäjien kanssa. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 62. Luettu 18.04.2024. <https://vanha.oamk.fi//epooki/2017/asiakas-ja-ihmislaittoisyys-sosiaali-ja-terveydenhuollossa/>
- Kunnallisen nuorisotyön kehittämisverkosto Kanuuna. 2024. Kolme vuotta kyselyä. Luettu 01.11.2024. <https://nuorisokanuuna.fi/sites/default/files/materiaalipankki/2024-03/Kolme%20vuotta%20kysely%C3%A4%2012.3.2024.pdf>
- Lehto-Lundén, T., Törrönen, M., Hänninen, K., Salovaara, P., Veistilä, M., Anttonen, A. & Jouttimäki, P. 2016. Vastavuoroinen sosiaalityö. E-kirja. Helsinki: Gaudeamus.
- Mettälä, L. 2022. Vapaaehtoisjakso Keravalla poiki solidaarisuusjoukkojen vapaaehtoiselle mieluisan työpaikan - sekä kauan kaivatun turvallisemman tilan Keravan sateenkaareville nuorille. Opetushallitus. Luettu 15.10.2024. <https://www.oph.fi/fi/uutiset/2022/vapaaehtoisjakso-keravalla-poiki-solidaarisuusjoukkojen-vapaaehtoiselle-mieluisan>
- MLL. 2021. Lasten kohtaaminen palveluissa. Luettu 29.03.2024. <https://www.mll.fi/ammattilaisille/tietoa-teemoittain/lasten-kohtaaminen-palveluissa/>

- Myllyniemi, S. 2018. Tilastohaavi auki! Surveyt nuorisotutkimuksessa. Teoksessa Kiilakoski, T. & Honkatukia, P. (toim.) Miten tutkia nuoria ja nuorisotyötä. Tampere: Vastapaino. 123-146.
- Mönkkönen, K. 2018. Vuorovaikutus asiakastyössä: Asiakkaan kohtaaminen sosiaali- ja terveysalalla. E-kirja. Helsinki: Gaudeamus.
- Nuorisolaki 1285/2016. Luettu 18.03.2024. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285>
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. Nuorisotyö. Luettu 17.03.2024. <https://okm.fi/nuorisotyö>
- Pakkanen, J. 2023. Setan selvitys. Sateenkaariväestö ja sosioekonomiset erot - lapset ja nuoret lisäosa. Luettu 03.10.2024. <https://seta.fi/wp-content/uploads/2023/06/Setan-selvitys-sosioekonomiset-erot-2023-%E2%80%93-lapset-ja-nuoret.pdf>
- Peda.net. Pedagogiikkaa netissä. Työvälineet. Luettu 17.04.2024. <https://peda.net/ohjeet/ty%C3%B6v%C3%A4lineet/lomake/likert>
- Seta. 2023a. Sateenkaarinuorten mielenterveys. Luettu 18.03.2024. <https://nuoret.seta.fi/ammattilaisille/sateenkaarinuorten-mielenterveys/>
- Seta. 2023b. Sateenkaarisanasto. Luettu 14.03.2024. <https://seta.fi/sateenkaaritieto/sateenkaarisanasto/>
- Seta. 2024. Sateenkaarihistoria Suomessa. Luettu 23.03.2024. <https://seta.fi/ihmisoikeudet/sateenkaarihistoria-suomessa/>
- Taavetti, R., Alanko, K. & Heikkinen, L. 2015. Hyvinvoiva sateenkaarinuori -tutkimushanke tulosten tiivistelmä. Luettu 29.03.2024. https://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/julkaisuja/hyvinvoiva_sateenkaarinuori_tiivistelma.pdf
- Tasa-arvolaki 1986/609. Luettu 29.03.2024. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1986/19860609?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tasa-arvolaki>
- Telakivi, L., Moring, A. & Huuska, M. 2019. Sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluvat lapset ja nuoret. Teoksessa Väkivallaton lapsuus: toimenpidesuunnitelma lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäisystä 2020–2025. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2019. 450-456. Luettu 03.10.2024. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161899/STM_2019_27_J.pdf?sequence=4&isAllowed=y
- THL. 2022. Sateenkaarinuorten hyvinvointituloksia kouluterveyskyselystä. Luettu 14.04.2024. [https://tasa-arvo.fi/documents/25249985/122229367/Satu+Majlander_Sateenkaarinuorten+hyvinvointi+-+tuloksia+kouluterveyskyselyst%C3%A4+\(pdf\).pdf/0acdc469-0ee5-9224-cf7e-b1bf99f3a6ea/Satu+Majlander_Sateenkaarinuorten+hyvinvointi+-+tuloksia+kouluterveyskyselyst%C3%A4+\(pdf\).pdf?t=1653910567078](https://tasa-arvo.fi/documents/25249985/122229367/Satu+Majlander_Sateenkaarinuorten+hyvinvointi+-+tuloksia+kouluterveyskyselyst%C3%A4+(pdf).pdf/0acdc469-0ee5-9224-cf7e-b1bf99f3a6ea/Satu+Majlander_Sateenkaarinuorten+hyvinvointi+-+tuloksia+kouluterveyskyselyst%C3%A4+(pdf).pdf?t=1653910567078)
- Translaki 2023/295. Luettu 29.03.2024. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2023/20230295>
- Tähtinen, J., Laakkonen, E., Broberg, M. & Tähtinen, R. 2020. Tilastollisen aineiston käsittelyn ja tulkinnan perusteita. 2. uudistettu painos. E-kirja. Turku: Turun yliopiston kasvatustieteiden laitos.
- Vilkkä, H. 2021. Näin onnistut opinnäytetyössä: Ratkaisut tutkimuksen umpikujiin. E-kirja. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Vilkkä, H. 2007. Tutki ja mittaa: Määrällisen tutkimuksen perusteet. E-kirja. Helsinki: Tammi.

Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325. Luettu 29.03.2024. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141325>

Julkaisemattomat lähteet

Echcart, L., Oguntuase, T. & Gutierrez-Sémprun, C. 2023. ArcoKeravan projektisuunnitelma 2024. Luettu 23.10.2024.


Echcart, L. 2024. Nuorisokirjastovirkailija sähköpostihaastattelu. 11.10.2024. Keravan kaupunginkirjasto ja ArcoKerava. Kerava.

Kuvat

Kuva 1 THL 2022.....	11
Kuva 2 Kyselyn vastauksia: Mistä kuulit Arcosta?	19
Kuva 3 Kyselyn vastauksia: Kuinka usein käyt Arcossa?	20
Kuva 4 Kyselyn vastauksia: Syyt Arcossa käymiseen?.....	20
Kuva 5 Kyselyn vastauksia: Väittämiä Arcosta	21
Kuva 6 Kyselyn tuloksia: väittämiä Arcon toiminnasta	22
Kuva 8 Palautekysely	30
Kuva 9 Palautekysely	31
Kuva 10 Palautekysely	32
Kuva 11 Palautekysely	32
Kuva 12 Palautekysely	33
Kuva 13 Palautekysely.....	33

Liitteet

Liite 1: Palautelomake	30
Liite 2: Arcon työntekijän haastattelukysymykset ja työelämän palaute	34

Liite 1: [Palautelomake](#)

Palautekysely ArcoKeravan toiminnasta

Kiitos osallistumisesta kyselyyn, kokemuksesi on tärkeä.

Vastaaminen on anonymiä, eikä vastaajista kerätä tunnistettavia tietoja. Vastaamalla annat luvan vastaustesi käyttämiseen tutkimuksessa. Kyselyn tulokset käytetään Arcon toiminnan kehittämiseen. Tulokset analysoidaan ja julkaistaan Tiia Riihkosen opinnäytetyössä ArcoKeravan toiminnasta.

* Pakollinen

1. Kotikunta

- Kerava
- Vantaa
- Helsinki
- Muu

2. Mistä kuulit Arcosta? *

- Kaverit
- Koulu
- Sosiaalinen media
- Nuorisopalvelut
- MLL Onnila
- Muu

Kuva 7 Palautekysely

3. Kuinka usein käyt Arcossa? *

- Käynyt kerran/ ensimmäinen kerta
- Viikottaen
- Kuukausittain
- Muutaman kerran vuodessa

4. Mitkä ovat sinulle tärkeimmät syyt Arcossa käymiseen? *

Valitse enintään 2 vaihtoehtoa.

- Muut nuoret
- Arcon ohjaajat
- Sijainti
- Sateenkaarevuus
- Järjestetty toiminta
- Muu

5. Vierailletko muissa nuorisotiloissa? *

- Kyllä
- Ei

Kuva 8 Palautekysely

6. Valitse sopivin vaihtoehto Arcoon liittyen. *

	Samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	En osaa sanoa	Osittain eri mieltä	Eri mieltä
Arcon aukioloajat ovat hyvät	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Arcon tilat ovat viihtyisät	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Arcon sijainti on hyvä	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Perille oli helppo löytää ensimmäisellä kerralla	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Tunsin oloni tervetulleeksi Arcoon	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Koen Arcon ympäristön turvalliseksi (Kirjasto, lähiympäristö)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Arcon markkinointi on onnistunut	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

Kuva 9 Palautekysely

7. Valitse sopivin vaihtoehto Arcon työntekijöihin ja vapaaehtoisin sekä muihin nuoriin liittyen. *

	Samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	En osaa sanoa	Osittain eri mieltä	Eri mieltä
Arcon ohjaajat ovat luotettavia	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Arcon ohjaajat ovat helposti lähestyttäviä	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Työntekijät vaikuttavat ammattitaitoisilta	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Muut nuoret ottavat minut mukaan toimintaan	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Olen saanut kavereita Arcosta	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

Kuva 10 Palautekysely

8. Valitse sopivin Arcon toimintaan liittyen *

	Samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	En osaa sanoa	Osittain eri mieltä	Eri mieltä
Arcossa järjestetyt aktiviteetit ja ohjattu toiminta ovat mielekkäitä	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Haluan Arcossa olevan ohjattua toimintaa	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Toivon enemmän nuorten järjestämää toimintaa	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Koen, että pystyn vaikuttamaan Arcon tarjoamaan toimintaan	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Haluan vaikuttaa Arcossa järjestettävään toimintaan	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

Kuva 11 Palautekysely

9. Mistä pidät Arcossa eniten? Mikä on mieluisinta tekemistä sinulle? *

10. Mitä toivoisit enemmän/vähemmän? Kehitysideoita tai mitä haluaisit työntekijöiden huomioivan? Vapaa palaute :)

Kuva 12 Palautekysely

Liite 2: Arcon työntekijän haastattelukysymykset ja työelämän palaute

- Mistä Arcon toiminta lähti liikkeelle
- Miten päädyit toimintaan mukaan?
- Miten lähditte alussa tavoittelemaan kohderyhmää? Kerro lyhyesti Arcon markkinoinnista ensimmäisten kuukausien aikana.
- Mitä kautta nuoret löysivät Arcon?
- Mitä arvoja halusitte korostaa alusta alkaen?
- Miten päädyitte yhteisiin sääntöihin käytöksen suhteen? (Esimerkiksi kiroilun ja päihteiden käytöstä puhumisen välttäminen.)
- Miten sopeudutte kasvavaan kävijämäärään?
- Mitkä ovat olleet suurimmat muutokset toiminnassa sen kehittyessä?
- Oletko itse kokenut olosi hyväksi ja turvalliseksi Arcossa ohjaajana?

[Työelämän palaute opinnäytetyöstä](#)